

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godzinie 6-tej
wieczorem.

PRENUMERATA wynosi
w Krakowie: miesię-
cznie 2 kor., kwartalnie
kor. 6, za odrazowe
zamówienie do domu do-
łącza się 40 hal., za dwa-
razowe 60 hal.

Na prowincji: miesię-
cznie kor. 2 hal. 70, kwart-
alnie kor. 8. W państwie
Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za
dwurazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu. 40 hal. | Adres Red.: Ul. św. Krzyża L. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 190

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JOZEF A ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inzeratorem „Głosu Narodu“, róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej l. 7. Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerczy, za każdy następny raz 12 hal. skład tabelaryczny, listkowy, od wiersza 30 hal. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, Pasm Hausmanna, w Wiedniu Hasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukas, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schleri, K. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie, J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Treviso, F. Jones & Cie.

Nr. 39.

Kraków, piątek 24 stycznia 1908 r.

Rok XVI.

Bankructwo asymilacji,

Z powodu ostatnich wyborów do warszawskiego kahal, zakończonych zwycięstwem syonistów i żydów rosyjskich, pisze p. Jeske-Choiński w „Dzienniku powszechnym“:

„Więc skończyła się przewaga asymilatorów żydów, przyznających się do narodowości polskiej. Ta przewaga była dawno złudzeniem. —

Kto ma wyobrażenie o psychologii przeciętnego żyda, kto zna tysiącletnie wpływy historyczne, jakie działały na skrytykowanie się tej psychologii od Esry z Nehemii począwszy, aż do współczesnego syonizmu, ten nie ludzi się ani chwili. Tylko bezkrytyczni optymiści wierzą zawsze do ładnej muronki p. t. asymilacya.

Bo jakżeż może się złąć z innymi ludami ludami naród, któremu wodzowie jego mówią od lat tysięcy: ty jesteś ludem świętym Panu Bogu twemu i obrał cię Pan, abyś mu był ludem osobliwym ze wszystkich narodów, jakie są na obliczu ziemi, który wierzy w tę swoją świętość. Bo wierzy dotąd niezmiennie. Potwierdzi to pierwszy lepszy pachciarz z Psiej Wólki.

Bo jakżeż może się złąć z innymi ludami naród, który nie umie, nie chce zapomnieć o swoim Syonie?

Przetrawił w Jerozolimie u stóp góry Morya odłam muru — szczątki świątyni Salomona. Co piątek gromadzą się pod tym murem żydzi jerozolimscy i płaczą gorzkimi łzami wygnaniów na własnej ziemi. Łzami zwyciężonych. Płaczą serdecznie, szczerze, modlą się żalem, skargą, tulią się do niemych kamieni, obejmują je, całują jak się całuje pamiątkę najdroższą.

Od lat blisko dwu tysięcy lka ta skarga serdeczna na gruzach świątyni jerozolimskiej, a echo jej rozlewa się daleko, szeroko, zatacza ogromne kręgi, ogarnia całą kulę ziemską, potracając wszędzie, gdzie się w piątek wieczorem, po zachodzie słońca, zapalają światła szabasowe, eichem skrzydłem o miliony serc strapionych, tęskniących za dawną świetnością Judy.

Takiej skargi nie zmocze żadna doktryna polityczna lub społeczna. Chwila niekorzystna, wrogie okoliczności przytłumią ją na czas pewien, ale na to tylko, aby wybuchnęła ze zdwojoną potęgą w warunkach sprzyjających.

Chwila obecna sprzyja marzeniom, ambicyjom żydowskim. W świecie chrześcijańskim słania się wszędzie Krzyż, główny przeciwnik Judy, wolnomyslicielstwo ogarnia powoli znaczną część oświeconych chrześcijan, bezwyznaniowość staje się religią warstw oświeconych. Nawet Rzym patrzy obojętnie na zachwalstwo swojego burmistrza, żyda Nathana, nie ukrywającego się wcale ze swoją nienawiścią do papieżstwa, do katolicyzmu. Walka ekonomiczna, międzyklasowa, hucząca w całej Europie, przesłania krwawym obłokiem sprawy wyznaniowe. Samolubny w końcu, mściwy nacjonalizm budzi wszędzie nieprzejednane nienawiści rasowe i narodowe.

Zrozumieli to żydzi i podnoszą głowę, gromią pięścią Krzyżowi, jak wszędzie i zawsze, gdzie i kiedy sprzyjające okoliczności pozwalają im podnieść głowę i grozić pięścią.

Powtarza się to nie po raz pierwszy. Tak zw. asymilacya żydów z ludami, wpośród których ich los rzucił, nie jest wcale wynalazkiem naszych czasów oświeconych. Próbował już tego środka cesarz rzymski Hadryan, próbował Konstantyn, próbowali Karol Wielki, jego syn, Ludwik, królowie hiszpańscy, Niderlandy, rewolucya francuska i t. d. Wszystkie jednak te usiłowania spełzły zawsze na niczem. Głaskany miękką ręką asymilacyi żyd, najeżał się, stawał się arogancki, niezdolny, usiłował brać za łeb tego, który mu podawał rękę do zgody. I wszystkie też próby asymilacyjne kończyły się w przeszłości wybuchami nienawiści. „Wybraństwo“, wszczepiane w żyda, przez lat trzy tysiące, stało na przeszkodzie wszelkiego porozumienia — talmud, jego nienawistna dla chrześcijan etyka, psuł zawsze roboty asymilatorów.

Nie ulegają talmudowi żydzi oświeceni. Wiemy o tem. Lecz iluż ich jest? Garstka zaledwie, gromadką bębznaczej. Wielkie masy żydowskie, miliony, naród, stoją wiernie przy talmudzie.

U nas zaczął się ruch wolnościowy żydów ostatnich czasów syonizmem, marzeniem o własnym państwie żydowskim, emigracyą gromadki fantastów.

Ruch ten jednak zgasł rychło. Zmysł praktyczny żydów wskazał im niepraktyczność idealnego syonizmu. Teraz chcą sobie urządzić swój Syon u nas, zbudować sobie w naszym kraju własny potężny dom odgradzony od udności rdzennej wysokim murem zasad etyki talmudycznej...

Ruch przedwyborczy.

W niedzielę dnia 19 bm. stanął w Buczaczu przed wyborcami, którzy wypełnili po brzegi wielką salę „Sokoła“, kandydat na posła do Sejmu z powiatu buczackiego, właściciel Kóropca, hr. Stanisław Henryk Badeni, syn marszałka. W swej mowie oświadczył, że jako Polak poczuwa się do obowiązku stanowczej obrony i poparcia interesów ze wszechstron uciskanej ludności polskiej, jest jednak zwolennikiem zgodnego pożycia z Rusinami i dążyć będzie do wyszukania sposobu, do zgodnego pożycia na tej ziemi.

Jako katolik nie będzie czynił żadnej różnicy między wyznaniem i będzie obrońcą i opiekunem wszystkich wyznań. Jako współobywatel zawsze i wszędzie będzie bronił interesów naszego kraju, w tym celu będzie stale wchodził w kontakt z wyborcami swymi i informował ich o potrzebach i żądaniach kraju i powiatu.

Odpowiadając na liczne interpelacje oświadczył, że jest zwolennikiem czteroprzymiotnikowego prawa głosowania, lecz z zabezpieczeniem interesów ludności polskiej we wschodniej części kraju. Jest za połączeniem obszarów dworskich z gminami, będzie również popierał usiłowania około powstawania i rozwoju stowarzyszeń gospodarczych; według zdania mowcy kraj nasz nigdy przemysłowym krajem nie będzie, gdyż jest on krajem rolniczym i takim pozostanie.

Mowę kandydata nagrodziło zgromadzenie

oklaskami i uchwaliło przyjąć kandydaturę do zatwierdzającej wiadomości i takową wszelkimi siłami popiera.

Organa ludowców występują z zaprzeczeniami co do listy kandydatów p. Stapińskiego, którą ogłosiliśmy. Być może, że ten i ów z wymienionych tam kandydatów zmieni okrug, lub w ostatniej chwili cofnie się, nie chcąc narażać się na upadek; w ogóle jednak lista jest autentyczna i daje wierny obraz aspiracyi ludowców.

Lwowska Russkaja Rada ogłasza następujące kandydatury do Sejmu w okręgach wiejskich: Bóbrka: Michał Kuzyk, włościanin z Kołomyi; Borszczów: Eljasz Hładysz, włościanin z Panowiec; Brody: dr. Włodzimierz Dudykiewicz, adwokat z Kołomyi; Buczac: Onufry Geciów, prof. gimn. w Buczaczu; Cieszanów: Teodor Podhorecki, wójt z Brusna starego; Czortków: Andrzej Marczak, wójt z Białej; Gródek: Iwan Rusin, mieszczanin z Gródka; Drohobycz: dr. Julian Siokało, adwokat w Drohobyczu; Jarosław: Wasyl Bihus, włościanin z Wysocka; Jaworów: ks. Iwan Hołowka, gr.-kat. paroch z Jużowa nowego; Kałusz: Iwan Konyk, włościanin z Tużyłowa; Kamionka strumiłowa: Gabryel Mutkiewicz, mieszczanin z Kamionki; Przemyśl: Adam Fedyk, włościanin z Podziacza; Przemysłany: ks. Grzegorz Karmahla, gr.-kat. paroch z Borszczowa; Podhajce: Włodzimierz Kosteki, radca sądowy ze Stanisławowa; Sanok: ks. Olimpiusz Polański, wicemarszałek, gr.-kat. paroch z Jurowiec; Skałat: Teodor Giszowski, adiunkt sądowy w Skałacie; Stanisławów: ks. Mikołaj Winnicki, dziekan gr. kat. w Haliczu; Tarnopol: Walenty Lewandowski, włościanin z Kutkowiec; Turka: dr. Józef Hanczakowski, radca sądowy z Ottynji; Złoczów: Kondrat Zacharczuk, włościanin z Lackiego małego; Żydaczów: ks. Kornej Senyk, gr.-kat. paroch z Bereźnicy królewskiej.

Rada miasta.

BURZLIWE POSIEDZENIE.

Bomba pękła. Na dzisiejszym posiedzeniu Rady odwołano niedyskretne rąbek tajemniczych wypadków, które poprzedziły secesję konwencji. Wzywano uroczystie przez pp. Ulanowskiego i Jaworskiego, dr. Leo wytłumaczył szczegółowo, dla czego uważa ataki przeciwko niemu skierowane za wynik osobistych niechęci. Prezydent stwierdził, że secesja przyłożyła mu niejako nóż do gardła, chcąc go zmusić, aby oddał dwie ważne i dobrze płatne posady miejskie dwóm członkom obecnej opozycji. Nie spełnienie tego żądania było jednym z głównych powodów obecnej kampanii zmierzającej do obalenia dra Leo. Pośrednikiem w tych zakulisowych układach był prof. Jaworski, który tak odezwał się dotkniętym oświadczeniami prezydenta, że zapowiedział skierowanie sprawy na drogę hono-

rowego zadośćuczynienia. To samo oświadczył dr. Łepkowski. Miejmy nadzieję, że zajście to nie weźmie jednak zbyt dramatycznego obrotu. Ubieganie się o posady stoi może niekiedy w sprzeczności z walką o zasady, nie stanowi jednak występkę bezczeszczonego. . . Konkurencja na tem polu jest wolna i dozwolona — ujawnienie więc tych zabiegów nie jest jeszcze obrazą, choć może być bardzo nieprzyjemnem. W danym wypadku jednak prezydent nie mógł inaczej postąpić, aby nie ściągnąć na siebie zarzutu rzucania bezpodstawnych insynuacji.

Zresztą, zarówno do tej sprawy jak i do całej dyskusji budżetowej powrócimy niebawem.

* * *

Przebieg posiedzenia był następujący:

R. Ulanowski zażądawszy głosu w kwestyi osobistej zaznacza, że prezydent w mowie budżetowej zajmował się nie tylko sprawami polityki miejskiej, ale nadto dotknął kwestyi osobistych. A mianowicie prezydent wspominał, że „klub radziecki“ powstał z motywów osobistych ludzi, których ambicji prezydent nie mógł ze względu na dobro miasta zadowolić. Zarzut to ciężki. Mowca pyta więc prezydenta w swoim i swych kolegów klubowych imieniu, które osoby miał na myśli. Mowca prosi, by prezydent nie krepował się poufnością swych wiadomości, ale wszystko publicznie powiedział.

Prezydent dr. Leo oświadcza, że dlatego wspominał o „motywach natury osobistej“, ponieważ przywódcy starają się wpoić we wszystkich przekonanie, że tylko wzgląd na odzyskanie swobody krytyki i samodzielności skłonił ich do secesji z „klubu radzieckiego“. Były inne jeszcze przyczyny, niezadowolone ambicje. Wchodziły w grę trzy osoby: pp. Ulanowski, Łepkowski i Jaworski, inicjatorowie secesji. Prof. Ulanowski stał sam zdala od popierania spraw osobistych. Stosunki prezydenta z nim oziębiły się ale z innych powodów, może dlatego, że prezydent nie kierował się jego radami. Dwaj inni radcy zwracali się kilkakrotnie do prezydenta z życzeniami, by prezydent przedstawił Radzie kilka osób do godności miejskich. Prezydent tego nie mógł uczynić. Stąd wypływa owa animozja, w przemowach budżetowych tak widoczna. Czy te pretensje były słuszne, to rzecz subiektywnego zapatrywania. Ale były niemożliwe do spełnienia.

R. Jaworski: Proszę powiedzieć o jakie posady chodziło.

Prezydent dr. Leo: Chodziło o dwa syndykaty i o godność dyrektora Kasy Oszczędności.

R. Jaworski: Proszę o nazwiska.

Prezydent dr. Leo: O syndykat miejski i

Kasy Oszczędności kompetował r. Łepkowski, a r. Jaworski był tej kandydatury rzecznikiem. Na posadę dyrektora m. Kasy Oszczędności projektowano r. Chylińskiego, którego również popierał r. Jaworski.

R. Jaworski: Wczoraj p. prezydent wyraził się, że kierowały secesjonistami powody osobiste. Czy mogę dzisiaj oświadczenie p. prezydenta uważać za stwierdzenie, że ja osobiście nie miałem do p. prezydenta żadnych dla siebie życzeń ani pretensji.

Dr. Leo: Stwierdzam to.

R. Jaworski: Więc ta okoliczność, że popierałem jako radca miejski dwie kandydatury na godności miejskie, — stwierdzam, że tak było, — wystarczyła prezydentowi do zarzucenia, że wystąpienie moje z „koła“ zostało wywołano tylko odmówieniem temu życzeniu? Czyż więc popieranie kogoś można nazwać osobistą ambicją i z tego powodu insynuować mi kierowanie się osobistymi względami?! Tej przykryj sprawy nie myślę tu załatwiać. Ale oświadczam, że jej dochodzić będę w sposób inny, jak się jej dochodzi między dżentlemanem a dżentlemanem.

R. Ulanowski: Stwierdza, że r. Łepkowski nie należał do inicjatorów secesji. Inicjatorów było więcej, niż myśli prezydent. Mowca pierwszy raz słyzy o wspomnianej co dopiero sprawie. Klub radziecki nie myśli popierać osobistych ambicji swych członków. Jeżeli głosował na r. Sokołowskiego przy wyborze delegata do Rady szkolnej krajowej, to dlatego, bo go uważa za doskonałego znanego szkolnictwa. Dla mowcy jest hołesnem, że wiceprezydent Szarski nie pozwolił poprzedniego dnia odpowiedzieć w kwestyi osobistej. Uczyniona nam insynuacja nie powinna była pozostać bez natychmiastowej odpowiedzi.

R. Uderski wyraził życzenie, aby zaniechał tej przykryj dyskusji (R. Łepkowski sprzeciwia się. Prezydent dzwoni.)

R. Łepkowski ubolewa, że jest świadkiem tak przykryj sceny. Honor radziecki uważa za najcenniejszy klejnot. Prezydentowi nie wolno go naruszać, nie wolno wchodzić w prywatne stosunki i rzucać insynuacje z prawdą niezgodne. Oddawna w Radzie takiej dyskusji nie było. Oświadczenie prezydenta jest ciężką krzywdą dla 17 ludzi uczciwych. (Dr. Leo przywołuje mowę do porządku). Kwestya popierania kandydatów na godności jest uznana w życiu parlamentarnem. Nie można z tego czynić zarzutu. Mowca gwałtownie atakuje prezydenta i kończy wzburzoną: „Oddałem obywatelom moją pracę, czas i zdolności, ale nie cześć moją. Ta należy do mnie i o nią się u p. prezydenta odpowiednio upomnę.“

Całe to starcie wywołało w Radzie silne

wzburzenie, tak że nastąpiła przerwa w obradach. Dopiero po chwili prezydent udzielił głosu referentowi generalnemu budżetu r. Federowiczowi.

Referent wyraża zadowolenie, że większość ogromna Rady oświadcza się za budżetem. Opcyję robi wieczny opozycjonista, r. Daszyński, co jest wytłomaczonem i grupa konserwatywna. Ta ostatnia motywuje swoje wystąpienie z większością chęcią wyzwolenia się „wiewiór“ i „złoty“ dla swobodniejszej krytyki gospodarki miejskiej. Ciekawą jest historia tej słynnej secesji, która okazała się pożyteczną, przyczyniła się bowiem do skonsolidowania żywiołów demokratycznych w mieście i kraju. Ruch demokratyczny stał się w Krakowie już tak silnym, że sekretarz Akademii Umiejętności wchodzi przeciw niemu nawet w sojusz z p. r. Mikołajskim, który niedawno jeszcze publicznie oświadczał życzenia umieszczenia wszystkich konserwatystów w kryminale. Akademia Umiejętności idzie dzisiaj wzorem greckich mędrców w lud, przestaje być ekskluzywną. . . byle zwalczyć demokrację.

Przyczyną secesji nie było niezadowolenie z rządów prezydenta. Przywódcy secesji nie wiele się nimi zajmowali, nie pojawiali się ani na posiedzeniach „koła radzieckiego“ ani Rady miejskiej i rzadko głos zabierali. Mowca odczytuje na dowód statystykę działalności radzieckiej pp. Ulanowskiego i Łepkowskiego.

R. Łepkowski: Proszę o głos. (Prezydent odmawia). Czy ten pan jest profesorem, by nam udzielał nauki i upomnień. (Prezydent dzwoni).

R. Federowicz rozbiiera w dalszym ciągu przyczyny secesji: R. Ulanowski człowiek nauki nieinteresujący się Radą, chciał sobie tu wpływ wyrobić i zaczął opozycję. Z niczego nie jest zadowolonym. Ostatnio narzucił się na protektora demokracji i zamianował nam kandydata do sejmu. Motywa pp. Jaworskiego już zostały oświetlone. Mowca zaznacza, że większość mieszkańców Krakowa z uznaniem powitała nowe ułożenie się stosunków w Radzie m. i nie dała się uwieść nieszczerzej agitacji konserwatywnej opozycji w prasie i na zgromadzeniach. Omówiwszy niektóre zakwestyonowane pozycje budżetowe apeluje mowca do bezstronności Rady i prosi o przejście do dyskusji szczegółowej nad budżetem. . .

Następnie uchwalono poszczególne działy budżetu w brzmieniu komisji budżetowej. Dłuższą dyskusję wywołała w dziale I. pozycja „pomocnicy biurowi“. R. Matusiński i Rosenblatt domagali się reformy statutu organizacyjnego Magistratu i uproszczenia sposobu załatwiania spraw przez usunięcie biurokratyzmu a wprowadzenie ustnego postępowania. W tym duchu po-

53)

Jan Okwiecko.

PRZED BURZĄ.

Byli to po większej części jego towarzysze nocnych hulank, kiedy, nie mogąc znaleźć kom panji pomiędzy swymi, szedł do rosjan, nasładowując w tem zresztą Gucia. Borowski natomiast oficerów nie znał, więc ich mijał w milczeniu, a Dolski, nie chcąc go opuszczać, odpowiadał im tylko uśmiechem i przyjacielskiem skinieniem. Jeden z nich jednakże, czerwony od wina, rozmachany huzar, siedzący w towarzystwie dwóch napół pijanych kobiet, schwytał go za potę i chciał gwałtem zmusić do siadania.

— Voyons, voyons, — bełkotał, — soyez sage.

— Dans un moment, — a widząc, że „przyjaciel“ przestaje być odpowiedzialnym za swoje czyny, zręcznie się wykręcił i dopędził Borowskiego.

— Kto to taki? — spytał Zygmunt.

— Makarenko, porucznik od huzarów.

— To ty ich wszystkich znasz?

— Bardzo wielu...

— Winszuję.

— Niema czego. Ja, widzisz, wprowadzam w czyn politykę ugodową, o której bezowocnie tam gada Owsiniński.

Usiedli opodal przy stoliku i kazali sobie podać zakąsek, a Dolski, podochocony działającą na niego atmosferą, rozglądał się teraz i rozgadał. Trochę trzeźwiejszy pomiędzy dwoma bibkami miał wymowę łatwą, w sali znał prawie wszystkich, o wszystkich coś wiedział ciekawego. Ze swego miejsca kłaniał się w jedną stronę, kiwał w drugą, uśmiechał się zdala, lub mrugał porozumiewawczo i wszystko to razem wzięte bawiło Zygmunta, który go zre-

cznie wyciągał na słówka i podniecał, a próbując każdy dowcip, podkreślając złośliwość, stawiając niemożliwe pytania.

— Więc mówisz, że się o Ostrorożankę nie starasz? — pytał go Dolski, przypomniawszy sobie w serji innych, interesujący go obecnie przedmiot.

— Cóż znowu, — odparł niecierpliwie Zygmunt.

— Niecierpliwisz się bez potrzeby, — ciągnął dalej Dolski.

— Starasz się, czy nie starasz — to twoja rzecz. A, gdybyś się starał, nieby w tem dziwnego nie było. Panna przystojna.

— Phiii... — rzucił lekceważąco Borowski.

— Nie zapominaj że to moja kuzynka.

— W jaki sposób?

— Tego to nie wiem. Zresztą mniejsza o to. Mówiłem więc, że przystojna, bogata i to podobno bardzo, lepszej rodziny nie znajdziesz...

Zygmunt słuchał milcząc, ale się śmiał. — Dolski niezmacony ciągnął dalej.

— Zostałbyś moim krewnym. Urządziłbym ci sławną pożegnalną bibę.

— Dziękuję. Dostrzegam w tobie niepospolite zdolności do swatania. Powinieneś otworzyć biuro.

— A cóż myślisz?... Na starość i to chleba. Potem, zastanowiwszy się dodał.

— Tylko ty się nie gniewaj. Ale, widzisz, jeśli nie masz zamiaru starania się o pannę, to bądź ostrożnym, bo twoja matka to w każdym razie stara się o mamę Ostrorogową. To wszyscy zauważyli...

Zygmunt nie miał czasu ani odpowiedzieć, ani zastanowić się nad powiedzeniem Dolskiego, bo w tej chwili podszedł do ich stołu nowy przybysz i zupełnie odciągnął uwagę od rozmo-

wy. Był to niejaki Hufeisen, student, chłopiec jeszcze młody, znany jednak ogólnie po knajpach, bo był zawsze pełen conceptów i gotów na wszystko. Z Borowskim znali się mało, ale Dolski witał go z widocznym zadowoleniem.

— Będziemy się bawili, — rzekł do Zygmunta po odejściu Hufeisena, — teraz bez skandalu się nie obejdzie.

Hufeisen tymczasem w towarzystwie kolegi siadł przy stole, niedaleko od Makarenki. Widocznie znał towarzyszące temu ostatniemu kobiety, bo się uśmiechał do nich i porozumiewał oczami.

Nietrzeźwe kobiety, nie zwracając uwagi na siedzącego z niemi porucznika, bez najmniejszej żeny śmiały się i odwracały do studentów, a Makarenko, z początku zbyt podchmielony, aby cokolwiek zauważyć, po chwili zaczął dawać oznaki nie dwuznacznego zniecierpliwienia.

— To dziwne, jak się kobietki łatwo przywiązują do munduru, — mówił drwiąco kolega Hufeisena tak głośno, że Dolski i Borowski dosłyszeli go, chociaż siedzieli dość daleko.

— Cip, cip, cip, — wołał tymczasem Hufeisen i sypał na stół garścią złotych pięciorubłówek, jak ziarnem, a kobiety na ten widok z trudnością dosiadywały na stołkach.

— Czego się napijemy?

— Ma się rozumieć — wina. Tylko nie tamtego, — wskazał na stojącą przed oficerem butelkę, — tamto zanadto działa na wierz-

ność. Makarenko stuknął w stół i chwilowo zrobiła się cisza. Przy sąsiednich stołach biesiadnicy zaprzestali rozmów, przypatrując się rozpoczynającej się burdzie. Służba śmiała się z cicha.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

stawione rezolucje przekazano magistratowi. R. Bujwid domagał się lepszego pomieszczenia biura pośrednictwa pracy.

Przy dziale siódmym „Upiększanie miasta“ domagali się pp. Judkiewicz, Turski i Muczkowski lepszego nad parkiem Jordana i zwołania ankiety kompetentnych czynników celem ułożenia programu ćwiczeń i zabaw letnich, tudzież dla ustanowienia kierownictwa i nadzoru. Prezydent zawiadomił, że komisya plantacyjna odpowiednio wnioski jeszcze przed wiosną przedstawi. R. Nowak domagał się skrapiania wszystkich ulic i to w porze takiej, by to nie stanowiło dla publiczności niewygody.

Przy dziale dziewiątym „Zdrowotność miasta“ żądali pp. Nowak, Godzicki i Ponikło osobnego szpitala epidemicznego, zwiększenia liczby lekarzy m. i reorganizacji służby sanit. Prezydent zawiadomił, że wkrótce kom. san. w tej sprawie przyjdzie na Radę z konkretnymi wnioskami i zażąda kredytów.

R. Daszyński poruszył sprawę zakładu czyszczenia miasta, który znajduje się obecnie wokresie bezcelowych i lekkomyślnych prób. Z powodu wilgotnych stajni chorują i padają konie; jeden fernal uległ nieszczęśliwemu wypadkowi. Przy tej sposobności mowca uderzył na p. Nowotnego który jego zdaniem nie posiada odpowiednich kwalifikacji (?) a pobiera poza pensją naczelnika straży pożarnej dodatek 2400 koron. W tej sprawie przemawiali: pp. Leo, Markus, Drodowski, Bialik, którzy bronili p. Nowotnego.

Przy dziale dziesiątym przeprowadzono dyskusję nad sprawą przejęcia teatru pod zarząd miasta, czego domagał się r. Guńkiewicz. Cyfra mi udowadnia p. G. że Kraków wydaje na teatr rocznie 115.000 koron, czyli 380 k. na każde przedstawienie. Gdy zarząd przejdzie do miasta podniesie się ensemble teatralny, będzie można odpowiednio urządzić teatr ludowy, urządzać przedstawienia dla młodzieży szkolnej i t. d. Dr. Leo wyjaśniał następnie sprawę statutu emerytalnego artystów. Następne działy budżetu tudzież budżet inwestycyjny uchwalono bez dyskusji.

Kongres wszechturecki.

Tryumf ruchu wolnościowego w Persji, gdzie żywoły postępowe umiały zmusić do bardzo poważnych ustępstw szacha i jego otoczenie, dał, oczywiście silnego bodźca i tureckiemu ruchowi wolnościowemu, pod którego wpływem stało się możliwym, niebywałe jeszcze w życiu Turcji zjawisko: związek jej muzułmańskich i chrześcijańskich narodowości, dla wspólnej walki z despotyzmem sultana.

Związek ten w tych dniach zorganizował się ostatecznie na odbytym we Francji kongresie wszechtureckim, o którym znany działacz ruchu ormiańskiego, Akuni, komunikuje redakcji „Humanité“ następujące interesujące szczegóły. W ciągu ostatnich 5—7 lat, znana ormiańska organizacja rewolucyjna „Droschak“, uznając trudność walki o osobodzenie narodu ormiańskiego, dopóki rząd turecki może na swą korzyść wyzyskać walkę różnych narodowości, zaczęła energicznie pracować nad zjednoczeniem żywiołów postępowych wszystkich narodowości tureckich, widzących ratunek dla Turcji w rządach konstytucyjnych.

Owocem tej agitacji było postawienie kongresu członków „Droschak“ odbytego w kwietniu 1905 r. w Wiedniu, aby wejść w stosunki z głównymi organizacjami tureckimi: „Jedność i wolność“, której głównymi organami są: Chonra-Ammet i Mechveret — i „Ottomańska liga inicjatywy i decentralizacji“, na której czele stoi książę Sabbaedin (organem tej grupy jest Teracqui.)

Książę Sabbaedin jest synem nieszczęsnego Machmud-paszy, a zatem bratankiem obecnego sultana, co nie przeszkadza mu być grzącym stronnikiem idei postępowych i szczerym demokratą. Pod wpływem tego księcia i dr. Achmed-Rizy, stojącego na czele organizacji „Jedność i postęp“, wśród których agitacja członków „Droschak“ znalazła zyczliwy oddźwięk, stał się teraz możliwym po raz pierwszy ten „kongres wszechturecki.“ Sam fakt dojścia do skutku tego kongresu powinien

być uważany za rękojmię ruchu wolnościowego w Turcji.

Prócz wspomnianych już grup ormiańskich i tureckich w kongresie wzięli udział delegaci grup arabskich oraz ich organu Khilafet; delegaci 50.000 podanych tureckich, zamieszkałych w Stanach Zjednoczonych (w tej liczbie 20.000 Turków, 10.000 Ormian i 10.000 Bułgarów), i ich organu Hairenik; delegaci „Komitetu żydowskiego“ żydów, którzy zbiegli do Egiptu i ich organu La Vara; przyrzekli nadto przyłączyć się do tego ruchu komitety macedońskie i albańskie, oraz wpływowi przedstawiciele Kurdów, wśród których niema jeszcze organizacyj politycznych.

Porozumienie między temi wszystkimi organizacjami obejmuje punkty następujące: należy dobić się do tego, aby Abdul-Hamid zrzekł się tronu, i aby zamiast obecnej formy rządów, wprowadzone zostały rządy konstytucyjne.

M. odoturcy uznali za niezbędne przyłączyć się do tej organizacji, ponieważ uznają, że Turcja stoi na brzegu przepaści i że ocalić ją może tylko wspólna walka wszystkich przeciwko władzy despotycznej sultana. Najbardziej oburza ich to, że nawet Persowie, których Turcy uważają za niższych od siebie, zdobyli już gwarancje konstytucyjne, tak, że Turcja jest jedynym, ze znajdujących się w świecie cywilizowanym krajów, w którym utrzymał się dotychczas przestarzały ustrój despotyczny.

Posiedzenia kongresu, na których przewodniczyli kolejno książę Sabbaedin, Malumian (przedstawiciel organizacji Droschak) i Achmed-Riza, nosiły cechę głębokiej i serdecznej zgody wszystkich biorących udział w kongresie. Tak przynajmniej zapewnia Akuni.

Nowa idea przedostała się do życia państwa Ottomańskiego. Kończy się era waśni narodowościowych i wzajemnych prześladowań, i zaczyna się tryumf idei stworzenia jednej narodowości Ottomańskiej z 20 zamieszkujących Turcję narodowości, na zasadzie autonomii narodowej każdej z nich. Taką była treść przemówień wszystkich delegatów, w tej liczbie i księcia Sabbaedina i jednego starego Albańczyka, który nawoływał do szturm na „Bastylię Ottomańską“, t. j. na Ildiz-Kiosk.

19)

Jerzy Ohnet.

Ostatnia miłość.

Kiedy hrabina podniosła oczy, już go nie było. Zbliżyła się ku oknu i zobaczyła, jak człowiek ten przechodził przez dziedziniec spokojnym krokiem. Miał minę niewinną i spokojną. Wszedł do bramy i znikł z jej oczu. Teraz hrabina przestała się gorączkować, czuła, że działają dla niej.

Armand powrócił około szóstej, udał się do siebie i przyszedł do żony, kiedy podawano obiad. Przy stole był bardzo miły, pełen uprzejmości i wesołej werwy. Gdyby hrabina nie miała dowodów, mogłaby sądzić, że nawet w głowie nie powstała mu żadna myśl występna. Po deserze zaprowadził ją do saloniku i dotrzymał jej towarzystwa do wpół do dziesiątej. Ponieważ wcale nie okazywał ochoty do wyjścia, Mina, pragnąc oddać go zabiegom swego szpiega, udała wielkie znużenie, które uprawdopodobnione było bladością jej twarzy, zmęczoną bolesną bezsennością poprzedniej nocy. Wtedy hrabia wstał, nie spiesząc się, jakby odchodził z żalem, powiedział, że pojdzie na dwie godziny do klubu, ucałował Minę czule i wyszedł.

Hrabina przysłuchiwała się jego milkącym krokom na korytarzu i z ponurą radością, jakby się spodziewała powodzenia zasadzki, zamknęła się u siebie. Ale noc miała znowu niespokojną i gorączkową; słyszała, jak mąż powrócił o północy. Nie mogła doczekać się dnia, wstała już o siódmej zrana i z niepokojem cze-

kała na niemogące jej minąć wiadomości. Do południa jeszcze się nie doczekała, brakło jej już cierpliwości, śniadanie kazała sobie podać do swego pokoju, pod pozorem migreuy. Zdawało jej się, że zwarjuje. Najdziwniejsze przypuszczenia powstawały w jej głowie. Mąż spostrzegł, że jest śledzony i zapłacił agentowi, ażeby go nie zdradził. Nie będzie więc miała wiadomości, albo te, których dostarczą, będą fałszywe. Potem wyobraziła sobie, iż margrabia wiedział zgóry, iż Armand jest nie winien i że chciał ją ukarać za zazdrość, podając ją udręczeniom wątplenia i obawy. Jakąż błogą rozkoszą dla niej było pomyśleć że ten, którego kochała, nie ma sobie nic do wyrzucenia, że zawsze był wiernym. Potem nagle powróciła do pierwszej myśli i upewniła się, że Armand odkrył zasadzkę. Wtedy szalony przestрах opanował jej podniecony umysł. Myślała o skutkach rozpoczętej walki i widziała je okropne. Mąż, nie chcąc walczyć z nią a nie mając siły do opuszczenia kochanki, odchodził, ażeby już nigdy nie wrócić. Może już przygotowywał się do rozstania. Chciała postać po niego, wypytać go, ażeby się dowiedzieć o jego zamiarach. Co mu jednak powiedzieć, bez przyznania się do spisku? A jeżeli się niczego nie domyśla, jak się względem niego zachować?

Z rozpacz i beznadziei płakała, nie wiedząc, co ma począć.

Wreszcie, około trzeciej, jak w przeddzień, jedna z pokojówek oznajmiła jej, że jakiś człowiek pragnie się widzieć z panią hrabiną. W jednej chwili Mina była na nogach, krew jej uderzyła do głowy gorącą falą. Pobiegła do saloniku. Jednocześnie drugimi drzwiami

wszedł agent skromny i pokorny. Zatrzymał się, czekając na zapytanie.

Jakkolwiek obojętny na dramat ten, w którym był tylko komparsem, drgnął, gdy go pani de Fontenay zapytała:

— I cóż! dowiedziałeś się pan?

Pochylił się, jakby pod zbyt ciężkim brzemieniem i odpowiedział:

— Dowiedziałem się o wszystkim, co może interesować panią hrabinę.

— Więc przypuszczenia moje są słuszne?

— Osoba, której śledzenie miałem sobie zlecone, wyjechała wczoraj powozem o godzinie dziesiątej, udała się do Neuilly na ulicę Maillot, numer 10, do panny Lucji Andrimont. Pozostała tam do północy, poczem wróciła tutaj. Dziś zrana osoba ta pojechała konno o dziewiątej do Neuilly, zamtąd wyszła o wpół do dwunastej i tu była z powrotem w południe.

Cisza nastała, jak w sądzie przysięgłych, gdy przewodniczący wygłosił nieubłagany wyrok. Po chwili Mina, powściągnąwszy wzruszenie, zaprzagnęła jeszcze bliższych objaśnień. Opuszczała się na fotel i nawpoł zasłaniając twarz chustką, dała znak agentowi, ażeby się zbliżył:

— I cóż to za kobieta ta Luja Andrimont?

— Niech się pani hrabina nie myli — rzekł agent — to nie kobieta, to młoda panienka.

— Młoda panienka?

— Tak, i cieszy się jak najlepszą reputacją. Od pół roku mieszka w Neuilly, z ciotką, panią Mathisen, która u arła wczoraj zrana o godzinie siódmej. Właśnie z powodu tego nieszczęścia, wskazana mi osoba była kilka

NA KARNAWAL

Wachlarze strusie gazowe, Rękawiczki długie, Wstażki, kolie, perfumy, wody kolońskie, mydła toalet., pudry i i. p.

poleca najtaniej

C. SZCZURKOWSKI

Kraków, Grodzka 2.

KRONIKA.

**PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM!
KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!**

Kraków dnia 24 stycznia 1908 r.

— **Kalendarzyk księcielny:** Dziś w piątek Tymoteusza biskupa męczennika; w sobotę Nawrócenie św. Pawła apostoła.

— **Kalendarzyk astronomiczny:** Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 7 minut 26; zachód przypada o godz. 4. min. 17, długość dnia godz. 8 minut 51

— **NABOŻEŃSTWA.** W niedzielę, uroczystość św. Rodziny, nabożeństwo w kościele OO. Bonifratrów, na uproszenie Boga o uchronienie miasta i okolicy od epidemii.

W kościele OO. Augustyanów na Kazimierz, w niedzielę odpust bracki „Najśw. Marji Panny Pocieszenia“.

— **NABOŻEŃSTWO ZAŁOBNE** za duszę s. p. Teresy Śmiałowskiej, opiekunki więźniów stanu z przed r. 1846- uczestniczki Organizacji Narodowej z r. 1863, odprawionem zostanie w sobotę dn. 25 b. m. w kościele OO. Kapucynów o godzinie 10 przedpoł.

— **DAR.** Na rzecz krakowskiego towarzystwa Oświaty ludowej nadsłał Wł. Kajetan Ostoja Chodylski, starszy inżynier dróg i mostów w Nicei 100 franków przez p. Florentynę Machnicką, za co Zarząd tegoż Tow. wyraża mu szczerze podziękowanie.

— **ODCZYT P. WLADYSŁAWA ZUKOWSKIEGO** odbył się wczoraj w wypełnionej auli uniwersyteckiej. Był to świetny rzut oka na początki rewolucji rosyjskiej, tem ciekawszy, że skreślony na zasadzie bezpośredniej obserwacji i podany w formie wysoce artystycznej. Prelegent scharakteryzował najpierw subtelnie i trafnie krótkie rządy księcia Swiatopelk-Mirskiego, które były niejako wstępem do epoki rewolucyjnej, następnie dał barwny obraz wieców i obrad politycznych w momencie najgorętszej walki o konstytucję. — a w końcu skreślił nader plastyczną sylwetkę Gajdona i odmalował grozę słynnego pochodów robotników na pałac zimowy, zakończony ogólną rzezią ludu. Ta ostatnia część zainteresowała szczególnie wielu nowemi i nieznanemi dotąd faktami, które prelekcji p. Zukowskiego nadają charakter historycznego dokumentu.

razy w ciągu dnia, bo przedtem bywała tylko dwa lub trzy razy na tydzień.

Hrabinie przysłała na myśl treść telegramu na niebieskiej ćwiartce papieru i widziała jej zupełną zgodność z opowiadaniem agenta. Więc któż jest ta Łucja? Co z nią wiąże Armanda? Dlaczego przez lat dziesięć ani razu nie wymówił jej nazwiska, ani razu nie wspomniął nawet o jej istnieniu? Co znaczy ta tajemnica?

— Widziałeś pan tę pannę?

— Nawet z nią mówiłem.

— Jak wygląda?

— Bardzo ładna, blondynka, z niebieskimi oczyma, średniego wzrostu, bardzo elegancka.

— Młoda! — przerwała hrabina.

— Dwadzieścia lat, o ile można przypuszczać.

— Zkąd ona pochodzi?

— Z okolicy Kwebeku w Kanadzie, jak mi powiedzieli służący, którzy wyglądają na bardzo wiernych i są małomówni... Ale w mieszkaniu taki panował nieład, kiedy przyszedłem, że mogłem ich nakłonić do mówienia...

— Nieład... dlaczego?

— Bo ta młoda osoba, jak miałem zaszczyt oznajmić pani hrabinie, straciła właśnie ciotkę, która mieszkała z nią, a którą kochała jak matkę. Wszedłem, udając przedsiębiorcę pogrzebowego. Tym sposobem mogłem się zbliżyć do panny Andrimont...

— Ciotka jej... tak... — wyszeptwała hrabina.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Huczniemi oklaskami podziękowano prelegentowi za dwugodzinny odczyt, — do którego jeszcze powrócimy.

Dzisiaj mówi poseł Zukowski w towarzystwie prawniczym o finansach rosyjskich. W sobotę wygłosi zakończenie wczorajszej prelekcji.

— **MIEJSKA RADA ARTYSTYCZNA;** odbyła wczoraj pierwsze posiedzenie pod przewodnictwem wiceprezydenta Sarego: Radę artystyczną składają: przewodniczący prezydent miasta dr. Leo, oraz członkowie z łona Rady miasta pp. Beringer, Drozdowski, dr. Muczkowski, St. Tomkiewicz; z poza Rady, dyr. T. Stryjeński; prof. Odrzywolski; budowl. Raymund Meus. architekt Z. He del, bar. Puszet i radca budownictwa J. Zawiejski jako referent.

Na wniosek referenta w sprawie portalu domu p. Zelenkiego przy ulicy Brackiej, rada uznała projekt tego portalu za nieodpowiedni. Następnie Rada uchwaliła złożyć p. Zelenkiemu podziękowanie za gotowość ofiarowania zegaru dla wieży ratuszowej, ale zarazem wyraziła opinię że, wieża ratuszowa, jako cenny zabytek architektoniczny nadaje się do zegaru transparentowego. Sprawę latarni anonsowych odroczone do następnego posiedzenia.

— **Z MUZEUM NARODOWEGO.** W sprawie bezpłatnego wstępu do Muzeum narodowego dla dziatwy szkolnej otrzymujemy od Dyrekcji Muzeum następujące pismo: Sprawa bezpłatnego wstępu dla dziatwy szkolnej do Muzeum narodowego była przedmiotem obrad Komitetu muzealnego. Komitet uchwalił, dzieci niezamożnych rodziców wpuszczając do Muzeum bezpłatnie, natomiast oświadczył się jednomyślnie i zasadniczo za tem, ażeby dzieci zamniejszych rodziców opłacały wstęp, który oznaczono na dziesięć halerczy. Na tę zasadniczą uchwałę komitetu wpłynął nietylko i nie tyle względ na dochody niedostatecznie uposażonej instytucji, jak raczej względy natury pedagogicznej. Dziecko wstępując w progi Muzeum powinno oczekiwać rzeczy miłej zastępującej na jakąś ofiarę z jego strony. Uchwałę komitetu dotyczącą bezpłatnego wpuszczenia do Muzeum dzieci niezamożnych rodziców pojęła dyrekcja liberalnie i nigdy pod tym względem nie robiła żadnych trudności; pokazało się jednak, że tylko mały procent dzieci chciał korzystać z uwolnienia, a znaczna większość chętnie drobną należytość uiszczala. Możliwość wyboru pomiędzy wnieśieniem opłaty, a niewnieśieniem działa niewątpliwie pedagogicznie, uczy bowiem ofiarności na korzyść ogólnych idealnych celów.

— **POGRZEB „Z POMPA“** Z ulicy Morgensterna przy rogatce warszawskiej, odbył się wczoraj pogrzeb 70-letniej staruszki, nawiasem mówiąc, bardzo bogatej, Wypadło więc, by i pogrzeb był i niepowszedni, paradny. Przybyło zatem duchow. w liczbie tak okazałej, jak chyba rzadko widzieć można, dalej bractwa z chorągiewkami. Zwłoki wioził karawan zaprzężony 4 końmi, obok którego na pięknym rumaku sunął masztalerz z „palką“. Przybyła także ochotnicza straż pożarna i orkiestra „Harmonii“. Kondukt ten wspaniały, ustawił się przed domem żałoby, którego portal przybrany został czarnymi srebrzonymi portjerami i — czerwonymi latarniami. Nastąpiło wreszcie wyprowadzenie zwłok. Odezwał się śpiew chóru męskiego, — i teraz nastąpiło coś, — czegośmy jeszcze na żadnym pogrzebie nie widzieli. Oto spalono wspaniały fajorwerk ogni bengalskich; równocześnie gdzieś w pobliżu ozwał się huk petardy, a po nim — radosny okrzyk gawiedzi. Orkiestra zagrała marsza żałobnego — i kondukt ruszył ku miastu, a stąd na cmentarz.

— **PORZĄDEK ROZPRAW KARNYCH** kadencji lutowej sędziów przysięgłych sądu krajowego karnego jak dotąd obejmuje następujące sprawy. Dnia 3 lutego Józef Kopacz i spół., zbrodnia usiłowanego morderstwa, dnia 4 lutego: Jakób Grzesiak. zbr. shańbienia, i

Marja Miller zbr. kradzieży; dnia 5 lutego Kazimierz Pieron zbrod. kradzieży; dnia 6 lutego Władysław Spytkowski, kradzież i Kune-gunda Kwarczak dzieciobójstwo; dnia 7 lutego Alojzy Kucharski zbr. zgwałcenia, dnia 10 lutego Franciszek Kryza, zbr. morderstwa; dn 14 lutego Michał Konopiński występki obrazy czci:

W kadencji tej odbędzie się także rozprawa przeciw Janowi Sobolewskiemu sprawy włamania do konturu braci Eibenschützów. śledztwo przez sędziego śledczego p. Czernckiego zostało już ukończone i rozesłano listy gończe za spółnikami Sobolewskiego, który w obecne chwili udaje chorego.

— **PRZENIESIENIE LWOWSKICH WYŚCIGÓW KONNYCH DO KRAKOWA.** Dn. 16 b. m. odbyło się we Lwowie posiedzenie Wydziału Narodowego Towarzystwa chowu koni i wyścigów, na którym ożywioną dyskusję wywołał elaborat p. Ostoja-Ostaszewskiego, w którym tenże wykazywał korzyści jakiego uzyskano przenosząc wyścigi lwowskie do Krakowa. P. Ostaszewski podniósł, że Towarzystwo nie jest lwowskiem, lecz narodowym i że nie powinno tracić z oka swojego głównego celu, którym jest popieranie hodowli koni w kraju. Tor we Lwowie jest nie odpowiadający obecnym wymogom, nie zdrenowany o zastrych zakrętach; trybuny są w fatalnym stanie, stajnie za małe i wprost niemożliwe. Konie w nich narazone są na wszelkie zmiany atmosfery, nie ma dalekiej zupełności dojścia dla szerszej publiczności, a co może najważniejsze, że tor nie jest zamknięty parkanem, przez co pobór wstępów i utrzymanie porządku jest niesłychanie kosztowne. Przeniosłszy się do Krakowa, Towarzystwo będzie mogło zaraz w następnym roku dać znacznie więcej nagród, bo odpadnie wysoki czynsz za tor, a wspólne koszty administracji i urządzenia meetingów trzech Towarzystw wyścigowych na jednym torze, zredukują wydatki Towarzystwa ad minimum. Po dłuższych debatach Wydział Narod. Tow. chowu koni uchwalił przedstawić miastu swe postulaty, jakoteż zasadnicze kwestye, czy urządzić w tym roku wyścigi we Lwowie, czy nie, przedstawić bez wniosku Walnemu zgromadzeniu do ostatecznej stanowczej decyzji. Termin Walnego zgromadzenia oznaczono na 26 stycznia.

— **NEKROLOGIA.** Aniela z Kulieńskich Fakadey, właścicielka realności na Czarnej wsi, przeżywszy lat 78, zmarła dn. 22 b. m.

W Wieliczce zmarł dn. 23 b. m. przeżywszy lat 65 em. inspektor kolei państwowej Julian Strzelbicki.

Kalendarzyk piątkowy.

Dziś dnia 23 stycznia:

Teatr miejski „Zemsta“

Aula Uniwersytetu: Odczyt p. Władysława Żukowskiego z Petersburga na temat: „Poglądy na najbliższą przyszłość finansów Rosji“ — o godz. 6 wieczór.

Związek turystyczny: O godz. 5 popołudniu posiedzenie klubu automobilistów. Teatr Kineton trzy przedstawienia kinematograficzne.

Cyrk Edison przedstawienie kinematograficzne.

Repertuar teatru miejskiego w Krakowie.

W Sobotę: „Miłość czuwa“ kom. w 4 akt. Roberta de Flers i G. Cailhava, (nowość).

W Niedzielę o godz. 3 „Betleem polskie“ (ceny popularne).

O godz. 7 „Miłość czuwa“.

Poniedziałek „Zona papy“, wodewil w 3 aktach Meilhac (popul).

Wtorek „Miłość czuwa“ kom. w 4 akt. Roberta de Flers.

Środa „Mąż idealny“ sztuka w 4 akt. Oskara Wilde'a (popul.)

Czwartek „Jak się wam podoba“ sztuka w 5 akt. W. Szekspira.

MAGAZYN MEBLI

poleca

w wielkim wyborze kompletne urządzenia pokoi sypialnych, jadalnych, salonów, i t. p. Sofy wszelkiego rodzaju materace, poduszki, kołdry, dywany, chodniki, portyery, firanki, kapy na łóżka, serwety na stoły i t. p.

Szczepana Łojka

w Krakowie, ulica, Szpitalna l. 34, naprzeciw teatru telefon Nr. 738.

Piątek „Miłość czuwa“.
Sobota „Chmury“ kom. Arystofanesa, prze-
kład Edm. Żegoty Cieglewicza.
Niedziela o godz. 3 „Botlejem polskie“ po-
pularne.
O godz. 7 „Chmury“.

Kronika prowincjonalna.

— **PROTEKTOR ŻYDÓW.** Z Nowego Tar-
gu piszą nam:

Dnia 15 i 16 b. m. odbywały się w No-
wym Targu wybory do komisji szacunkowej
podatku osobisto dochodowego. Dzięki szcze-
gólniejszym względem jakimi się cieszy ród
Izraela u nader przystępnego i łaskawego dla
nich inspektora podatkowego S. W. zostały
wybory w I i II kole w ten sposób pokiero-
wane, że literalnie ani jeden katolik nie wszedł
do komisji! Aby tem pewniej wybory po swo-
jej myśli przeprowadzić i osiągnąć swój cel
nie dopuścił wszechmogący pan S. W. ani
jednego urzędnika do głosowania. Dalsze ko-
mentarze zbyteczne. Zdaje się ale, że tym ra-
zem się przeliczył: między wyborcami panuje
niesłychane rozgoryczenie, a każdy przyzna że
takie i tym podobne inne sprawki pana S. W.
dalej tolerowane być nie mogą. W tej spr-
awie ma być wniesioną interpelacja w Radzie
państwa.

Z ZAKOPANEGO.

W niedzielę dn. 19go b. m. w sali hotelu
„Morskie Oko“ o godz. wpół do 3-ciej po poł.
odbył się wiec, mający na celu obmyślenie
środków samoobrony przed gwałtami pru-
skimi.

Wiec, w którym uczestniczyli Polacy ze
wszystkich trzech zaborów, ludzie wszystkich
stanów i przekonań politycznych, był dowo-
dem, że jednak mimo tylu wad narodowych z
jakich jeszcze nie wyleczyły nas tyloletnie
próby, klęski, zdolni jesteśmy w obliczu
wielkich nieszczęść do jednośi uczuć i
pragnień.

Na wiecu, którego przewodniczącym był
dr. T. Janiszewski, zastępcą przew. dr. Kost-
kiewicz; słowo wstępne wypowiedział w du-
chu ideałów narodowych p. Modliński z Za-
kopanego, następnie przemawiał Wojciech Ruj-
górał, którego proste technice wielkim umilo-
waniem ziemi ojczystej słowa, były oddzwie-
kiem tego co dziś czuje w smutnych dla kra-
ju chwilach lud -- siła narodu, nadzieja jego
przyszłości.

Trzecim z rzędu mówcą był p. Krotowski
dyrektor gimn. w Nowym Targu.

Przemówieniem pełnem gorącego zapału,
ogromnej wiary w jutro jaśniejsze, wiary opar-
tej na licznych faktach czerpanych z historii
prześladowań Polaków, w Wielk. Księstwie
Poznańskim, p. Kr. wykazał dowodnie ży-
wotność i siłę narodu Polskie-
go, którego mimo sum milionowych na ten
cel wydanych, mimo tylu represji i tortur du-
cha, zgermanizować, wchłonąć w siebie pu-
twór niemiecki nie może.

Dr. Kraszewski z Zakopanego mówił o po-
trzebie wyzwolenia ekonomicznego i
konieczności twórczej produkcyj-
nej pracy u nas.

Następnie przemawiali pp.: Orkan (autor
„W roztokach“) Szymborski, Szczepański, J.
Kasprowicz, robotnik Karpiński i inni.

Ostatecznym wynikiem ożywionej wymia-
ny zdań i myśli, była następująca rezolucja
wiecu:

Rezolucja wiecu na Skalnem Podhalu.

W chwili złowrogiej, kiedy odwieczny nasz
wróg depta prawa ludzkie przez tysiące lat
kultury wytworzone, chce wydrzeć nam gwał-
tem kawał ziemi ojczystej, kawał najdroższy,
bo kolebkę polskiego narodu!
Zgromadzeni na wiecu w Zakopanem Polacy
wszystkich stanów, ze wszystkich stron daw-
nej Rzeczypospolitej:

1. Protestujemy przeciw gwałtowi,
zamierzonemu przez naród i rząd pruski wo-
bec braci naszych w Wiel. Ks. Poznańskim
i Prusach Królewskich gwałtowi, jakiego w cza-
sie pokoju nie dopuścił się dotąd żaden na-
ród, gwałtowi niesłychanemu w dziejach
świata!

2. Wzywamy posłów polskich w delegacjach

austriackich, do skierowania wszystkich swoich
wysiłków, aby zerwał przymierze
Austrii z państwem niemieckiem.

Wyrażamy przekonanie, że należy uzyskać
stanowcze i niedwuznaczne oświadczenie, ze
strony ministra spraw zagran. jakie zajmu-
je stanowisko, odnośnie do trak-
tatów wiedeńskich z r. 1815 które
prawa narodu polskiego stawia-
ją pod gwarancję państwa na tych
traktatach podpisanych.

Czy uznaje te traktaty jako obowiązujące
dla Austrii i państw wspólnie z nią podpi-
sanych.

Wyrażamy przekonanie, że należy dążyć
do wyzwolenia Austrii z niewoli pruskiej, że
przymierze jej z Niemcami, jako zupełnie dla
niej zbyteczne i szkodliwe, ustać powin-
no, że Austrię, a także i nasze prawa, przez
inny system przymierzy, zabezpieczyć można i
trzeba.

3. Uznajemy za konieczne skło-
nić cały naród bez wyjątku do
bojkotowania towarów pruskich
i kupców, których takie towary
sprawdzali.

W tym celu wiec projektuje zawiązanie
stowarzyszenia, do którego winni należeć lu-
dzie wszystkich stanów, bez względu na prze-
konania społeczne, polityczne lub religijne;
członkowie stowarzyszenia powinni wspólnie
pracować nad tem, by bojkot jak naj-
skuteczniej przeprowadzić.

W tym samym celu, wyrażamy życzenie,
aby redakcje wszystkich pism polskich, prze-
znaczył zechciały stać częścią pierwszej str-
onicy tuż pod tytułem pisma, na umieszc-
zenie ogłoszeń „Ligi Pomocy
Przemysłowej“ (lub innej podobnej fa-
chowej instytucji), które by bez zbyte-
cznych długich omówień zawi-
erały:

1. Listę tych firm krajowych
lub zagranicznych, które nie mają
nie wspólnego z przemysłem i han-
dlem pruskim.

2. Ostrzeżenia, w jaki sposób
rozpoznać można towary pruskie,
przemycane i pod fałszywą firmą
sprzedawane za wyrób krajowy.

Wyrażamy przekonanie, że Izby handlowe
w Krakowie, Lwowie, Brodach, obowiązane są
ze względów zarówno ekonomicznych jak i
patriotycznych do wspólnego, i energicznego
działania w przeprowadzeniu powszechnego
bojkotu handlu i produkcji pruskiej, łącznie z
Królestwem i innymi krajami słowiańskimi.

Uznajemy, że należy dążyć do tego, aby
robotnicy polscy nie współdziałali swą pracą
w dźwiganie się materialnej potęgi Niemiec.

Wpierw jednak trzeba koniecznie wy-
naleść dla tychże robotników również ko-
rzystną pracę.

Wiec nakłada na prezydium swoje obo-
wiązki bezwzględnego przesłania uchwalonych
rezolucji Koła polsk. w Wiedniu, Izdom han-
dlowym i dziennikom w kraju.

Wyrażamy ufność, że bracia Wielkopola-
nie poprowadzą dalej śmiało a wytrwale wal-
kę rozpoczętą, że prowadzą ją z niezłomną
wiarą w zwycięstwo dobrej świętej sprawy, bo
nie są osamotnieni, za nimi stoi 20-sto milio-
nowy naród, który ich w żadnej doli nie
opuści.

My ze swej strony przyrzekamy im uro-
czyście, że nie zawiędziemy ich nigdy
w potrzebie, że w najtrudniejszych dla
nich warunkach użyjemy im zarówno moral-
nego jak materialnego poparcia.

— **PIKNIK POLSKI w WIEDNIU.** Zamiast
dotychczasowych wieczorków mazurowych, u-
rządza kolonia polska w Wiedniu, wspólnie z
towarzystwem niemieckim, które utrzymuje
bliższe stosunki z domami polskimi, w dn. 8
lutego b. r. w salach hotelu „Continental“ pi-
kniki polski. Protektorkami pikniku, który za-
powiada się doskonale są: Exc. Abrahamowi-
czowa, Exc. Bilińska, Hr. Coudenrove, Exc.
hr. Dzieduszycka, Exc. Kniaziołucka, hr. Ko-
lowrat, hr. Larisch, ks. Lichtenstein, ks. Lu-
bomirska, hr. Ligny di San-Marzano, Exc.
Wersbach Hadamar, hr. Wrba i Exc. Zie-
małkowska. Na czele komitetu stoi Exc. Bi-
liński. Cz. sty. dochód przeznaczony na cele
dobroczynne i szkółki polskiej w Wiedniu.

— **W UNIFORMACH ZANDARMERJI.**
We wsi Imanszał, erywańskiej gub., dokona-
no w tych dniach, jak donosi „Więstnik Wo-
lyni“, czelnej ekspropriacji.

W nocy do jednego z zamożnych osadni-
ków, Awetisowa, który podniósł z banku doś-
poważną sumę, przyszło 7 ludzi w uniformach
zandarmerji i strażników policyjnych. Między
nimi był jeden w odzieży pułkownika zandar-
merji, a pozostali — podoficerowie i strażnicy.

Mniemani wojskowi zajechali przed dom
w dwóch faetonach. Pułkownik zażądał, by
sprowadzono miejscowego wójta, a następnie
wszedł z otoczeniem do domu Awetisowa i
zakomunikował, że przystępuje do rewizji, po-
nieważ według wskazówek A. ma fałszywe
pieniądze. Wskutek tego Awetisow wyjął z
kufra 3.200 rb. nowymi papierkami i oddał je
pułkownikowi, który schował pieniądze do kie-
szeni. Gdy właścianin zaprotestował, że pie-
niądze nie są fałszywe, a jeżeli znajdują się
między nimi takie, to tylko te należy zabrać,
rzekomy pułkownik odpowiedział, że ma u
siebie w domu maszynkę do sprawdzania do-
broci pieniędzy.

Wkrótce wszyscy zniknęli, a przed odjaz-
dem jeden z zandarmów uderzył wójta, który
się spóźnił, w twarz i kazał przywieźć Awe-
tisowa nazajutrz rano do zarządu zand-
rmerji w Erywaniu. Charakterystyczne, że bandyci
role swe wykonywali bez zarzutu, że nikomu
nie przyszło na myśl, że są to opryszki. Na
drugi dzień dopiero, gdy Awetisowa przywie-
ziono do Erywania i stawiono przed właściwą
zandarmerją, ekspropriacja została wykryta.

— **POLACY W ARCHANG ELSKU.** W
Archangielsku przebywa około 200 Polaków,
ludzi rozmaitych zawodów, nawet wyrobników.
Jak zaznacza korespondent „Dz. wil.“, nie zdra-
dzają oni tendencji do wynaradawiania się.
Jest tam kościół ni-duży, ale starannie utrzy-
many. Kościół ten, to ognisko, łączące wszy-
stkich Polaków w tem odległym mieście. Przy-
kościół istnieje biblioteka i czytelnia, posia-
dająca około tysiąca książek. Jest tam wielu
Polaków leśników, którzy ukończyli szkoły
średnie na Litwie i instytut rolniczy w Puła-
wach.

Ze świata.

**STRACENIE ZA POMOCĄ ELEKTRY-
CZNOŚCI.** Stany Zjednoczone stracą zbrodnia-
rzy skazanych na śmierć za pomocą elektry-
czności. W ten też sposób wykonano przed
kilkunastu dniami wyrok śmierci w stanie No-
wo-Jorskim na pewnym Włochu nazwiskiem
Saverio di Giovanni, mordercy handlarza owo-
ców Sansona.

Dzienniki amerykańskie tak opisują miej-
sce stracenia i samo wykonanie wyroku:

Morderca Giovanni przebywał w więzieniu
państwowym w mieście Trenton. Więzienie to,
oprócz budynków z kaźniami, posiada niewielki
dom parterowy; jest to miejsce, gdzie zbro-
dniarz skazany na śmierć oczekuje strasznej
kary. — Niepozorny ten domek składa się z
siedmiu ubikacji. Pierwsza i największa, jest
to obszerna i jasna sala, zwana „komnatą
śmierci.“ W niej odbiera się życie zbrodnia-
rzom. Jako jedyny przyrząd do wykonania
wyroku, znajduje się tu krzesło elektryczne
do którego prowadzi od powały druty prze-
wodowe. Na lewo od tego straszego krzesła
przymocowany jest na ścianie przerywacz czy-
li t. zw. szaltownik za pomocą którego wpro-
wadza się w ciało delinkwenta niezwykle silny
prąd elektryczny.

Dokoła „komnaty śmierci“ znajduje się
sześć cel, połączonych ze sobą żelaznymi
drzwiami. W nich przebywają skazani na
śmierć w ostatnim dniu swego pobytu na tym
padole.

W dniu, w którym tracić miano Giovannie-
go, pięć tych cel było zajętych, Pierwszy stra-
cony miał być morderca Sansona.

Była godzina wpół do 6 rano: skazani
spali jeszcze, gdy w rogu sali otworzyły się
małe drzwiczki żelazne, którymi wpuszczono
do wnętrza 18 świadków pierwszego stracenia
t. j. dwunastu przysięgłych i sześciu dzienni-
karzy. Wkrótce potem zjawił się pierwszy e-

Bilety wizytowe **Drukarnia „Głosu Narodu“**

lektrotechnik stanu Nowo-Jorskiego F. E. David, który wezwany został do wykonania wyroku. Zbliżył się do szaltownika celem wypróbowania przyrządów i prądu. Lekki syk przerwał ciszę.

Kilka minut później otworzyły się znowu dzwiczki żelazne i weszli najpierw dwaj strażnicy więzienni, za nimi zaś delikwent mając po obu bokach katolickich księży. Pochód zamykali dwaj uzbrojeni strażnicy. Obaj duchowni są kapelanami więziennymi; noc tą spędzili oni przy delikwentach i teraz towarzyszyć im będą w ostatnich chwilach życia. — Skazany postępował z wolną; półgłosem powtarzał za księżmi słowa modlitwy.

Wystąpił egzekutor; ujął delikwenta, doprowadził go do krzesła i posadził na niem niemal gwałtem. Co się dalej działo, było rzecz można dziełem kilku sekund. Dwaj strażnicy założyli równocześnie dokoła ramion i nóg oraz szyji mosiężne obręcze, mające na celu łatwiejsze rozprowadzenie przez ciało prądu elektrycznego. W czasie tego skazany modlił się półgłosem. Wreszcie na głowę włożono mu rodzaj hełmu. Wszyscy odstąpili.

Elektrotechnik stanu Davis chwycił prawą ręką za rączkę szaltownika; — przycisnął na chwilę. W niektórych miejscach krzesła ukazały się blade, słabe plamki. Przycisnął po raz drugi i tym razem przytrzymał szaltownik w tem położeniu przez cztery sekundy. — Była godzina 5 minut 59 i 3 sekundy. Prąd elektryczny o sile 1800 Volt a 10 Amperów przeszedł przez ciało delikwenta zabijając go momentalnie.

Wówczas przerwano prąd i zdjęto ciało z krzesła. Na głowie, ramionach i nogach widniały sine plamki. Tędy przebiegła iskra elektryczna. — Zwłoki przeniesiono do salki sąsiedniej i oddano lekarzowi do oględzin.

Tak odbyło się wykonanie wyroku na pierwszym skazańcu. Nastąpiło kolejne wykonanie na czterech dalszych.

DZIESIĘĆ WARUNKÓW ZDROWIA. Pewien lekarz francuski twierdzi, że dla utrzymania dobrego zdrowia, koniecznym jest przestrzeganie dziesięciu następujących warunków: 1) Wstawaj wcześnie, wcześniej kładź się do snu i spędzaj dzień na pracy. 2) Woda i chleb zawierają życie; świeże powietrze i promienie słoneczne są dla zdrowia niezbędne. 3) Mierność w jedzeniu — to najlepszy eliksir życia. 4) Czystość — to ważny czynnik zdrowia; ma szyna trwać dłużej, jeżeli jest czysto utrzymaną i odpowiednio z nią się obchodzi. Sen wzmacnia ciało; za wiele snu, czyni człowieka zniewieściałym i osłabia. 5) Noś odzież stosowną, to zn. taką, która nie hamuje ruchu, a jest odpowiednio ciepłą by ustrzedz ciało przed gwałtownymi zmianami temperatury. 6) Czysty i wesoły dom daje szczęśliwe ognisko domowe. 7) Przez wesołość odświeża się duch i wzmacnia. 8) Swoboda i wesołość stwarzają miłość do życia, która jest połową zdrowia. Natomiast smutek czyni człowieka przedwczesnie starcem. 9) Jeżeli żyjesz z pracy umysłowej, nie pozwalaj pozostawać w bezczynności twym ręką i nogą. Jeżeli żyjesz z pracy rąk, nie zapominaj o pielęgnowaniu ducha i wzbogacaniu wiedzy.

Telegramy.

ANKIETA SZKOLNA.

WIEN. Wczoraj kontynuowano obrady ankiety dla reformy szkół średnich.

Dr. Bobrzyński podniósł, że braki naszych szkół średnich mają trzy przyczyny. a mianowicie: wadliwe uregulowanie kwestji, uprawnienia, dążności wpojenia w uczniów możliwie jak najwięcej wiadomości, jako też szablonowości w nauce, instrukcjach i planie naukowym. Mowca jest za najdalej idącym równouprawnieniem szkoły realnej z gimnazjum. Szkoła realna wymaga jednakże gruntownego przekształcenia i powiększenia o VIII kl. Jest za zniesieniem dwustopniowości i za zmniejszeniem materiału naukowego, natomiast za możliwą gruntownością. Reforma gimnazjów i szkół realnych byłaby konieczną w duchu pogłębienia nauki. Szkoła realna potrzebuje więcej reformy jak gimnazjum, gdyż zajmuje się trzema językami żyjącymi, a w najważniejszych gałęziach, jak nauki przyrodnicze i geografia, nie daje uczniom prawie nic więcej jak gimnazjum. Z nowym typem realnego gimnazjum mowca nie może się zgodzić, tem bardziej, że chodzi tylko o eksperyment. Natomiast byłoby pożądanem utworzenie liceum albo 6-kl. wyższej szkoły dla tych, którzy nie

chcą iść do szkół wyższych. Takim szkołom należałoby przyznać prawo 1-roczej służby wojskowej i prawo uzyskania niższych posad urzędniczych. Mogłyby one być też przygotowaniem do wyższych szkół handlowych i przemysłowych, oraz seminarjów naucz. Zmniejsziliby tonajwyżej do szkół średnich. W końcu można by każdemu poszczególnemu ciału nauczycielskiemu umożliwić we własnym zakładzie w obrębie ram ogólnych przeprowadzenie własnej organizacji i planu naukowego pod kontrolą władzy wyższej.

Dr. Pattai wystąpił przeciw obecnej metodzie nauczania języków starożytnych; jest jednakże za utrzymaniem humanistyki. Nauka języka greckiego mogłaby się rozpocząć dopiero w klasie V. Nowy typ gymnazyum, jaki będzie stworzony, powinien mieć również charakter humanistyczny. Szkoła realna musi być 8-kl. przy zaprowadzeniu języka łacińskiego. Wówczas obie szkoły będą mogły być zrównane.

Szef sekcji Juraschek jest zdania, że nowy typ szkół średnich nie zmniejszy napływu do obecnych szkół średnich. Musiano by stworzyć nowy rodzaj zakładów, przeznaczony w pierwszej linii dla stanu średniego, któryby mógł przyjmować uczniów, występujących ze szkół średnich. Nie może tem być rozszerzona szkoła wydziałowa, lecz typ w rodzaju żeńskich liceów. Z tą ogólną szkołą musiałyby być połączone przygotowawcze szkoły do poszczególnych zawodów.

Jenerał-major Meizner wyraża opinię ministerstwa wojny w sprawie 1-roczej służby wojskowej. Zarząd wojsk. nie przeczy potrzebie rewizji odnosnych postanowień i będzie się starał sprzeczne zdania istniejące w tej kwestji, wyrównać. Ministerstwo od szeregu lat zajmuje się tą kwestją i przyszło do przekonania, że zupełne wyrównanie obecnych sprzeczności może nastąpić tylko na podstawie 2-letniej służby wojskowej.

Minister oświaty Marchet omawiając kwestye ze stanowiska polityczno-szkolnego wyraża nadzieje, że kwestye ochotniczej służby wojsk. uda się załatwić w drodze ministerjalnych narad.

Bar Czedik oświadcza, że dla rozwiązania sprawy byłoby najlepiej stworzyć wspólne podstawy dla wyższych klas szkół średnich, z wykluczeniem greki, przyczem gorąco występował za istniejącym realnym gimnazjum. Uważa zupełne zniesienie greki za nonsens, ale nauka ta powinna się dopiero od 5. kl. zaczynać. Następnie wystąpił za podwyższeniem czesnego przy pozostawieniu uwolnień, aby czesne władze szkolne mogły używać na potrzeby naukowe i w ten sposób uzyskać pewną niezawisłość od zarządu skarbowego, wreszcie wśród oklasków zebranych podziękował zarządowi szkolnemu za zwołanie ankiety i danie możności do tej dyskusji.

NOWE TOWARZ. NAFTOWE.

WIEN. Wczoraj nastąpiło tu ukonstytuowanie tow. handlowego dla ropy z ograniczoną poręką, z wpłaconym kapitałem zakładowym 2 milionów koron. Do towarzystwa należy zakład kredytowy, jako też kilku innych wspólników, którzy biorą udział w interesach zaliczkowych galic. ropy. Towarz. zajmuje się nabywaniem i sprzedażą ropy dla rafinerji, jako też do celów opałowych i motorowych. Dyrektorem tow. został wybrany Oskar Dub, prokurystą Maurycy Oskar Kornfeld.

Z KOMISJI PARLAMENTU.

WIEN. Subkomitet komisji socjalno-politycznej obradował wczoraj nad projektem ustawy w sprawie pracy dzieci. Zastępcy rolniczy przedłożyli szereg wniosków, poczem przyjęto kilka paragrafów z niektórymi zmianami. I tak np. przy § 7 dotyczącym zatrudnienia dzieci przy publicznych przedstawieniach teatralnych, przyjęto postanowienie, zezwalające na takie występy na przedstawieniach, urządzanych za zgodą władz szkolnych. Dalej postanowiono przyjąć do ustawy postanowienie co do wypłaty w naturaljach i dawania alkoholiów.

Dalszy ciąg obrad odbędzie się 11go lutego rb.

WYBUCH GAZU.

BUDAPESZT. Niedaleko pałacu Andrasiego nastąpił wczoraj podziemny wybuch gazu, wskutek czego podziemne przewody kablowe zostały uszkodzone. Detonacja była tak silną, że słyszano ją w prawie całym mieście. Wiele osób padło na ziemię doznawszy lżejszych i cięższych ran, także 7 robotników zajętych tamże odniosło rany,

PROFESOR FAŁSZERZEM.

WIELKI WARAZDYN Policja aresztowała tud. przedsiębiorcę budowlanego Stefana Molnara który jest zarazem prof. tut. szkoły technicznej, obwinionego o usiłowane fałszowanie węg. rent koronowych po 1000 i 500 kor. P. zy dokonanej u niego rewizji domowej znaleziono liczne fałszowane papiery. Aresztowany oświadczył przy przesłuchaniu, że nie chciał tych rent sprzedawać, tylko używać ich jako wadium przy ofertach.

NIEMIECCY HOMOSEKSUALISGL.

BERLIN. W procesie przeciw hr. Hohenau i hr. Lynarowi prokurator wniósł uwolnienie Hohenau, natomiast skazanie Lynara na karę 1 roku 4-ch miesięcy.

O MORZE BALTYSKIE.

BERLIN. Biuro Wolffa donosi z Petersburga: *Nowoje Wremja* mimo ostatniego komunikatu z dn. 20 b. m., dalej podjęła politykę niemiecką w kwestji morza bałtyckiego. Niemcy, jak *Now. Wremja* pisze, poruszyły myśl, aby morze bałtyckie uznać za „mare clausum”, które w czasach pokojowych ma być zmienione w „mare teutonicum”, a w czasie wojennym dać podstawę do przeszkodzenia ostrzeżeniu wybrzeży. Wobec tego — jak to już raz się stało, biuro Wolffa ponownie jednakoż goryczyjnie zapewnia, że kwestja „mare clausum” podczas rokowań wcale nie była poruszana.

Równocześnie prostuje b. Wolffa inną fałszywą wiadomość *Now. Wremji*, jakoby ros. oficer marynarki towarzyszył eskadrze amerykańskiej na Cichym Oceanie.

RZĄD I DUMA.

PETERSBURG. Według twierdzenia wybitnych postów Dumy, rząd ob-taje przy przyjęciu przedłożenia, dotyczącego budowy nowej floty, chociażby to nawet miało wywołać w Dumie ostrą opozycję. Przywódca październikowców hr. Uwarow oświadczył, że rząd ka-zał zawiadomić przewodców Dumy, iż Duma w razie odrzucenia przedłożenia, zostanie rozwiązana.

Przywódca monarchistów hr. Bobrinskij wątpi, czy przyjdzie do odrzucenia, a w tym wypadku rozwiązanie Dumy zależeć będzie od formy odrzucenia.

Z JAPONSKIEGO PARLAMENTU.

TOKIO. Wniesiona przez wszystkie stronnictwa opozycyjne w parlamencie rezolucja, wyrażająca całemu gabinetowi nieufność, została odrzuconą 177 gł. przeciw 168.

KATASTROFA NA MORZU.

HOCK VAN HOLLAND. Do wczoraj popoł. jeszcze nie nadeszła żadna wiadomość o zaginionej szalupie okrętu „Amsterdam” na której znajdowało się 28 osób, w tem 21 podróżnych.

TRZĘSIENIE ZIEMI.

REGGIO DI CALABRIA. Wczoraj rano o 5 m. 10 dało się tu czuć dość silne trzęsienie ziemi. Według nadeszłych wiadomości z rozmaitych miejscowości Kalabrii, odczuto tam trzęsienie ziemi, które wywołało wśród ludności panikę. Szkód nie było.

OBNIZENIE STOPY PROCENTOWEJ.

LONDYN. Bank angielski zniżył stopę procentową z 5 na 4.

Nadesłane.

Pociąg pospieszny Łwów-Wiedeń 31 paźdz. 1907

Dwie panie, popielato ubrane, jadące z panną blondynką w białej bluzce i granatowej czapeczce, dnia 31 października 1907, drugą klasą, pociągiem pospiesznym, wychodzącym ze Lwowa o godzinie 2.16 popołudniu, w kierunku do Krakowa, gdzie jedna Pani z panną wysiadła, druga zaś pojechała w kierunku do Wiednia, i którym koło Tarnowa, popielato ubrany szatyn, we wozie restauracyjnym ustąpił stolik na cztery osoby, a sam przesiadł się do stolika na dwie osoby, uprasza uprzejmie adwokat dr. Wiktor Kulikowski we Lwowie Wałowa 3. o podanie adresu, potrzebnego mu do poważnej sprawy.

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu

w Krakowie, Rynek główny N. 25

wynajmuje

SCHOWKI (SAFE-DEPOSITS)

w specjalnie na ten cel urządzonym skarbcu do dyskret. przechowania depozytów pod własnym kluczem.

Należytość za najem schowka zależną jest od wielkości schowka i wynosi rocznie k. 30.— k. 50.— lub k. 75.—

Blizszych informacji udziela Kantor Banku.

BANK przyjmuje wkładki oszczędności na Książeczki wkładkowe za $4\frac{1}{2}\%$ dziennym oprocentowaniem

oraz wydaje imienne lub na okaziciela opiewające

5% ASYGNATY KASOWE

za 30 dniowem wypowiedzeniem. Bank wydaje również Asygnaty Kasowe

$4\frac{1}{2}\%$ z 15 dniowem wypowiedzeniem.

4% z 8 dniowem wypowiedzeniem

Kasa Banku otwarta codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 9 do 1 w południe i od 3 do 4 i pół popoł.

WAŻNE DLA EMIGRANTÓW!

Wyszły z druku i są do nabycia w Administracji „Głosu Narodu”, u Gebethnera i Sp. oraz we wszystkich księgarniach dzieła wydane pod redakcją F. B. Zdanowskiego:

„Przewodnik dla wyjeżdżających do Brazylii.”

Wobec stałej emigracji Polaków do Brazylii, dziełko to liczące 128 stron ściślego druku, ułożone na podstawie osobistego zbadania stosunków na miejscu, oraz danych statystycznych i źródeł urzędowych, zawiera praktyczne wskazówki dla emigrantów. — Cena 2 kor.

O wartości dzieła daje najlepsze pojęcie treść:

Geografia i stat. styka. — Wskazówki dla emigrantów. — Emigracja i kolonizacja. — Obyczaje i prawa. — Opie stanów i ich stello. — Staa rzemioł. — Zawody wyzwolone, nauka i sztuka. — Handel polski i przetwory produktów na mlejsou. — Rośliny użytkowe. — Przewodnik po stolicy Brazylii. — Regulaminy kolonizacyjne. — Zakończenie.

„Słownik portugalsko-polski.”

poprzedzony krótką gramatyką. Cena 7 kor.

Największą trudność dla wychodźcy naszego za oceanem stanowi nieznanomość języka miejscowego. Słownik ten, jedyny w naszej literaturze, zawierający 22.000 najniezbędniejszych wyrazów, może oddać rodakom naszym w Brazylii znakomite usługi.

WAŻNE DLA EMIGRANTÓW!

Mydło z mleka lilowego

ze znakiem konika

firmy Bergmann & Co. Dresden u. Tetschen a/B.

Jest i zostaje wedle codziem wpływających znaan najskuteczniejsze z wszystkich mydeł leczniczych przeciw plegom, tudzież dla uzyskania i zachowania delikatnej, miękkiej skóry i różowej cery.

Do nabycia po 80 hal. we wszystkich aptekach, składach aptecznych, handlach perfum, mydeł i u fryzjerów.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineral. sztucznych i specjaln. leczniczych pod firmą

R. SZĄCA I CHEURSKI

w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 2. wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego krak., polecone przez toż Towarzystwo (8209)

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom:

Bilńskie, Głesöhlerskiej, Selterskiej, Viehy, Homburg, Klesingen, tudzież specyjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwasną oraz inne wody mineralne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryjach oznaki na żądanie darmo.

Zakład art.-Fotograficzny

z zastosowaniem najnowszycy prądów w dziedzinie artystycznej fotografii pod firmą

Kuczyński i Gürtler

Kraków

Rynek Pałac Spiski linia C D.

Prace nagrodzone na wystawach w Genewie i Zurychu.

Kilku chłopców

Do roznoszenia dziennika przyjmie na stałą pensję ekspedycja Głosu Narodu, w Krakowie ul. św. Krzyża 1. 7.

JEDYNA W KRAJU

FABRYKA PASÓW
maszynowych

Ignacego Wurma

w Krakowie ul. Kanonika 1. 18.

Teatr Kineton.

Rynek główny. Pałac Spiski.

W wielkiej, z komfortem urządzonej sali I piętra

Codziennie

3 Przedstawienia

Obrazów

mówiących i Śpiewających.

Doskonale zbudzenie życia!

W Krakowie nie widzisz!

Nowość! Nowość!

Wyjątki z oper, w wykonaniu artystów opery paryskiej.

eny miejsce: Łoża na 5 osób 8 kor. (lejsou siedzące po 1 kor. 50 hal. i kor., i 50 hal.

Przedstawienia rozpoczynają się: godz. 5 popoł., trzy kwadransy na 7 i o godz. wpół do 9 wiecz.

W niedzielę i święta 4 przedstawień. Pierwsze o godz. 3 popołudnia. Następne jak codziennie.

Dyrekt.

Biuro Towarz. prawnej ochrony podatników

przeniesione zostało z dnia 1 grudnia b. r. na

ul. Jagiellońska 1. 9

naprzeciw Redakcyi „Now. Refo.”